

riky, aby tam svou pohledávku vymáhal, kteréžto skutečnosti jistě nepoukazují na úmysl připravit žalobkyni lstivě o kupní cenu za zboží. Sdílí tedy dovolací soud názor nižších soudů, že žalující firma neměla příčiny dovolávati se zakročení policie pro čin trestný, že neměla práva používati donucovacího prostředku, jehož použila, a že pohrůžka trestním stíháním a vazbou byla bezprávnou. Zda byli zástupci žalující firmy bezelstní, či obmyslní, zda jednali bez viny, či zaviněně, jest lhostejno, stačí, že pohrůžka byla objektivně bezprávnou (sr. také motivy k §§ 870 a 875 str. 257 a 259). I kdyby byl Š. v době udání na policii měl úmysl odejeti do Ameriky (což jako svědek vylučoval), nic by z toho pro podezření z podvodu nenásledovalo. Zbývá již jen otázka, zda nátlak na žalovaného byl vykonán osobou »třetí« a pakli ano, zda na jejím jednání měla žalobkyně účast, neb o něm zřejmě věděti musila. Třetí osobou po rozumu Šu 875 obč. zák. jest jen osoba nesúčastněná, není jí však ten, jehož pomocí byla smlouva uzavřena. A tak tomu bylo v tomto případě. Zástupci žalující firmy učinili nátlak na Š-a, aby záručné prohlášení od svého tchána opatřil, a tento byl jen sprostředkovatelem tohoto nátlaku na žalovaného. Jde tedy správně o případ Šu 870 obč. zák., o nátlak (nepřímý) se strany druhého smluvníka. Ale, i kdyby se za to mělo, že Š. byl osobou třetí, měli zástupci žalující firmy aspoň účast na jednání Š-ovu a kdyby ani toho nebylo, musili si toho býti vědomi, že táž obava, která přiměla Š-a k ochotě, by opatřil záručné prohlášení tchánovo, bude také působiti na žalovaného, by prohlášení dal. I v tom směru dlužno souhlasiti s právním posouzením odvolacího soudu.

Čís. 6249.

Žalobu o vyklizení obchodních místností a bytu úpadcova jest řídití proti správci úpadkové podstaty.

(Rozh. ze dne 8. září 1926, Rv I 1409/26.)

Rozsudkem ze dne 20. listopadu 1925 byla úpadková podstata Alfreda S-a uznána povinnou vykliditi obchodní místnosti a byt v domě žalovaného. Žalobu úpadce Alfreda S-a, by rozsudek ten byl prohlášen zmatečným, procesní soud první stolice zamítl. Důvody: Jest především otázkou, zda jde o nárok ve smyslu Šu 6 (3) konk. ř. K otázce této nelze přisvědčiti. Předpis Šu 6 (3) konk. ř. týká se sporů o nároky, které se vůbec netýkají jmění náležejícího do úpadkové podstaty, zvláště o nároky na osobní plnění úpadce, jež ovšem mohou za úpadkového řízení býti zahájeny proti úpadci nebo od něho a může býti v nich pokračováno. O takový nárok tu nejde, ježto nájemní právo jest považováti za právo majetkové, jež podléhá exekuci. Nehledíc k tomu, nelze tento nárok podřaditi pod § 6 (3) konk. ř., ježto z Šu 23 konk. ř. vychází jasně na jevo, že správce úpadkové podstaty nebo pronajímatel, jestliže úpadce najal nebo propachtoval nějakou věc, může bez újmy nároku na náhradu škody smlouvu vypovědět v zákonné nebo

smluvené kratší výpovědní lhůtě. Z předpisu Šu 23 konk. ř. vyplývá jasně, že ve věcech nájemních správce úpadkové podstaty úpadce zákonně zastupuje, jako zákonný zástupce úpadcův jest pak nepochybně i pasivně oprávněn k žalobě na vyklizení. Ježto tudíž úpadce byl k žalobě na vyklizení řádně zastoupen, není tu důvodu zmatečnosti podle Šu 529 čís. 2 c. ř. s. O d v o l a c í s o u d napadený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Odvolací soud přiklonil se k právnímu posouzení věci procesním soudcem a dodává k němu toto: Odst. (3) Šu 6 konk. ř. zabývá se nároky úpadkové podstaty vůbec se netýkajícími, ať jest úpadce žalobcem nebo žalovaným. Důraz jest klásti na to, že spory tam dotčené mohou býti proti úpadci zahájeny, že tedy žalobce může podle volby žalovati úpadce jen, jsou-li to spory o nároky, netýkající se jmění do úpadkové podstaty náležejícího, při čemž zvláště se poukazuje na nároky na osobní plnění úpadce. Spory takové může úpadce vésti sám, nemaje zapotřebí spoluúčinnosti správce podstaty. Podala-li tudíž žalující strana žalobu o vyklizení místností proti úpadkové podstatě Alfreda S-a ustanovenému správci úpadkové podstaty Leopoldu K-ovi a byla-li mu žaloba dle ustanovení Šu 106 a n. c. ř. s. doručena a nedostavil-li se k prvnímu roku, nebylo vynesení rozsudku pro zmeškání pranic v cestě. Není za takového stavu věci důvodu zmatečnosti dle Šu 529 čís. 2 c. ř. s.; strana žalovaná byla zastoupena v době doručení žaloby, byla jí poskytnuta možnost projednávat před soudem a nic na tom nesejde, že se správce úpadkové podstaty zachoval nečinně a následkem toho proti němu (podstatě jím zastoupené) vydán byl rozsudek pro zmeškání. Z Šu 81 (1) konk. ř. ve spojení s Šem 6 (3) konk. ř. právě plyne, že není tu důvodů, jichž žalobce v tomto sporu o zmatečnost se dovolává k uplatnění Šu 529 čís. 2 c. ř. s.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel, uplatňuje jen důvod čís. 4 Šu 503 c. ř. s., jest toho názoru, že nárok proti úpadci na vyklizení obchodních místností a bytu, jenž byl nynější žalovanou stranou uplatněn jako žalobkyní proti správci úpadkové podstaty, jest nárokem dle Šu 6 (3) konk. ř., protože v případě jeho uskutečnění byl by úpadce bez přístřeší, takže, byla-li žaloba řízena proti správci podstaty, jenž, nedostaviv se k prvnímu roku, byl odsouzen pro zmeškání, jsou tu předpoklady Šu 529 čís. 2 c. ř. s. pro žalobu o zmatečnost. Názoru tomuto nelze přisvědčiti a lze prostě poukázati na správné důvody rozhodnutí nižších soudů. Jen spory o nároky, jež se vůbec netýkají jmění, patřícího do úpadkové podstaty, mohou býti i za úpadku zahájeny úpadcem neb proti němu a může v nich býti pokračováno. Spory, jež mají za předmět nároky na jmění podstaty, nemohou býti po prohlášení úpadku proti úpadci ani zahájeny ani nemůže v nich býti pokračováno, vyjmouc spory o nároky oddělné nebo vylučovací, jež se však zahajují nebo v nichž se pokračuje proti správci podstaty [§ 6 (1)—(3)] konk. ř. Jmění úpadkové podstaty se tedy vůbec netýkají spory, jež nejsou majetkoprávní povahy, nebo spory

sice majetkoprávní povahy, které se však dotýkají jen jmění volného v úpadku, nebo spory o nároky, jichž nelze v úpadkovém řízení uplatnit. K úpadkové podstatě náleží však nejen věci úpadcovy, nýbrž zejména též všechna jeho práva věcná i osobní, pokud mají majetkovou hodnotu a nejsou vyloučena z exekuce (§ 1 konk. ř.). Mezi ně patří též právo z nájmu neb pachtu. Zcela případně bylo již na to poukázáno, že vysvítá to také z ustanovení Šu 23 a 24 konk. ř., dle nichž správce podstaty může nájemní neb pachtovní smlouvy vypovědět, najal neb zpachtoval-li úpadce nějakou věc, a vstupuje do smlouvy, byl-li úpadce pronajímatelem. Proto žaloba o vyklizení místnosti byla správně řízena proti správci úpadkové podstaty a není předpokladů pro žalobu o zmatečnost podle Šu 529 čís. 2 c. ř. s.

Čís. 6250.

Jde o žalobu určovací podle Šu 228 c. ř. s., domáhá-li se zaměstnanec proti zaměstnavateli zjištění, že jeho přeložení z vedoucího místa pobočky na podřízené místo u ústředny jest nepřipustným a neúčinným. Nejde-li o pouhé ohrožení tvrzeného práva žalobcova, nýbrž již o jeho porušení, a žalobci jde jen o to, by se případnou druhou žalobou domáhal na žalovaném náhrady škody z onoho porušeného práva, není opodstatněn právní zájem podle Šu 228 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 8. září 1926, Rv I 1414/26.)

Žaloba bankovního úředníka proti bance, by bylo zjištěno, že zbavení žalobce funkce plnomocníka a pokladníka, jakož i přeložení jeho jako úředníka filiálky žalované strany v K. k pražské ústředně žalované strany jest nepřipustným a neúčinným, byla o b ě m a n i ž š í m i s o u d y zamítnuta, o d v o l a c í m s o u d e m z t ě c h t o d ů v o d ů: Žalobcovu odvolání nelze přiznati oprávnění již z toho důvodu, že určovací žaloba tu nemá místa. Žalobní prosba zní, by bylo zjištěno, že zbavení žalobce funkce jeho jako plnomocníka a pokladníka, jakož i přeložení jeho jako úředníka filiálky strany žalované v K. k pražské ústředně žalované strany jest nepřipustným a neúčinným. Dle tohoto znění žalobní prosby jde tu o zápornou určovací žalobu. Žaloba ta má za předpoklad, že žalovaný osobuje si právo, jemu dle názoru žalobce nepříslušející, a takto zároveň nějaké soukromé právo žalobce ohrožuje způsobem takovým, že ieví se zabezpečení tohoto ohroženého práva žalobcova určovacím rozsudkem ospravedlněným, v čemž právě spočívá právní zájem žalobce na dotyčném záporném určení, jenž jest předpokladem určovací žaloby ve smyslu Šu 228 c. ř. s. Je-li dotčené právo žalobcovo již porušeno, není již určovací žaloba na místě, nýbrž má místo žaloba o plnění, leda že by výši škody žalobci porušením práva vzešlé, jejíž náhrady žalobce domáhati se hodlá, prozatím ještě nebylo lze zjistiti. V tomto případě žádá žalobce určení, že nepříslušelo straně žalované právo zbaviti ho dosavadního služebního místa a přeložiti ho na místo jiné, poněvadž tu nebylo předpokladů pro toto právo vytčených v Šu 4